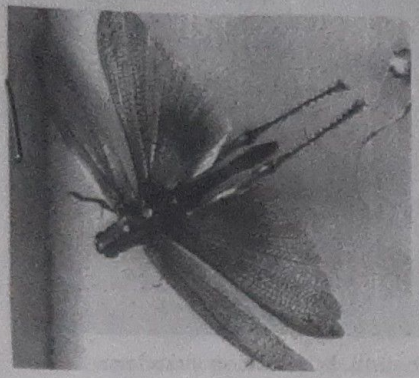

PROF. DR. İSLAM SARUHAN'DAN 'ÇEKİRGE' AÇIKLAMASI:

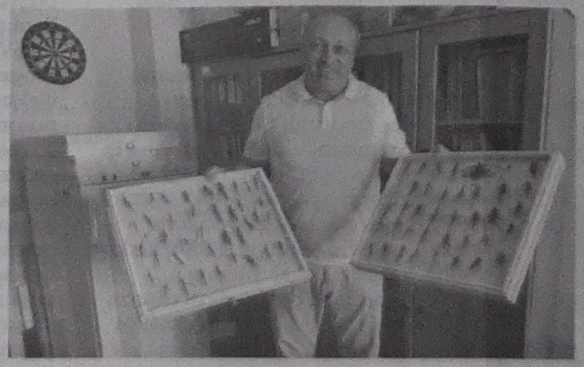
Ülkemizde görülen durum bir salgın değil

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölüm Başkanı Prof. Dr. İslam Saruhan, son günlerde vatandaşların sıkça görüntülediği büyük boyutlu çekirgelerle ilgili yaptığı değerlendirmede, Türkiye'de şu anda bir çekirge salgını olmadığını belirterek, yaşanan durumun mevsimsel şartlardan kaynaklandığını söyledi

SON günlerde yurdun farklı illerinde özellikle büyük boyutlu çekirgelerin görülmesi üzerine açıklamalarda bulunan Prof. Dr. İslam Saruhan, çekirge popülasyonunda artış yaşandığını ancak bunun olağan dışı bir salgın anlamına gelmediğini ifade etti. Çekirge sayısındaki artışın çevre şartlarıyla yakından ilişkili olduğunu belirten Saruhan, yağış miktarı ve dağılımı, toprak nemi, bitki örtüsü, sıcaklık, doğal düşmanların yoğunluğu ve rüzgâr sistemleri gibi faktörlerin çekirgelerin çoğalmasını etkilediğini söyledi. "Son günlerde oluşan çevre şartları çekirgelerin istediği gibi olmakta ve bu durum çekirgelerin çoğalmasını olumlu yönde etkilemektedir" diyen Saruhan, çekirgelerin sık görülmesinin uygun iklim şartları, popülasyon yoğunluğundaki artış, davranışsal dönüşüm ve göç hareketleri gibi nedenlerle açıklanabileceğini kaydetti. Çekirgelerin salgın yaptığı dönemlerde milyarlarca bireyin bir araya gelerek sürüler halinde hareket ettiğini ifade eden Saruhan, "Şu anda ülkemizde görülen durum bir salgın değildir. Mevsimsel şartlardan kaynaklanan bir durumdur. Çekirgeler salgın yaptığında milyarlarcası bir arada olur ve sürü halinde yağmur gibi göç ederler. Şu anda böyle bir durum söz konusu değildir" ifadelerini kullandı.

ÇEKİRGELER İNSANA SALDIRMAZ

Vatandaşların görüntülediği çekirgelerin boyutlarıyla ilgili de değerlendirmelerde bulunan Saruhan, "Türkiye'de çok sayıda çekirge türü bulunmaktadır. Fakat genel olarak yoğun ve yaygın bulunan çekirge türleri; yeşil çekirge, kara çekirge, Fas çekirgesi, madrap çekirgesi ve İtalyan çekirgeleridir. Bu çekirgelerin boyları 1,5-6 santime kadar değişir. Son günlerde bulunan çekirgeleri takip ediyorum. Söylendiği gibi boyları 10-12 santimetre değil. Böceklerin boylarını ölçmede bazı kriterler vardır. Bu kriterleri bilmeden yapılan ölçümler kişiden kişiye değişir ve aynı böcek için farklı ölçümler ortaya çıkar. Çekirgelerin boyları için söylenenler bu durumdan kaynaklandığını düşünüyorum. Bilimsel literatür, çekirgelerin insan sağlığı için doğrudan büyük bir enfeksiyon riski oluşturmadığını göstermektedir. İnsanlara hastalık bulaştıran önemli bir vektör olarak kabul edilmezler. Çekirgeler insanlara doğrudan saldıran veya insanlardan beslenen böcekler değillerdir. Bu nedenle insan sağlığı üzerindeki etkileri, sivrisinek veya kene gibi vektör böceklerle karşılaştırıldığında oldukça sınırlıdır. Bu nedenle sağlık üzerindeki etkileri ekseriyâ dolaylı olup, bazı özel durumlarda doğrudan etkiler de görülebilmektedir" diye konuştu. Çekirgelerin insanlarla karşılaştığında temel davranışının kaçmak olduğunu ifade eden Saruhan, "Böcek bilimi, çekirgelerin agresif davranış sergileyen böcekler olmadığını göstermektedir. İnsanlarla karşılaştıklarında temel davranışları kaçmaktır. İnsanlarla olan temaslar ekseriyâ kazara gerçekleşmektedir. Çekirgeler insanlara saldırmaz. Büyük sürülerde üzerinize konmaları veya size çarpmaları, sürünün yoğunluğundan kaynaklanan tesadüfî temaslardır; bilinçli veya savunma amaçlı bir saldırı değildir. En fazla hafif bir çizik veya savunma amaçlı küçük bir ısırık görülebilir ve bunlar genellikle tıbbi açıdan önemli değildir" şeklinde konuştu.

TAKİBİ ELDEN BIRAKMAYIN

Saruhan şunları söyledi: "Evet, çekirgelerin sayının artmasının en önemli nedeni iklimdir. Fakat tek nedeni bu değildir. Çekirgelerin sayısının artma aşamaları şunlar: Yoğun yağış, bitki gelişimi, yumurta başarısının artması, popülasyon yoğunluğunun yükselmesi, sürü haline gelmesi, sürü oluşumu, göç, yeni üreme alanları bölgesel salgın. Çekirgelerin salgın yapabilmesi için bu aşamaların hepsinin oluşması gerekmektedir. Ancak yine belirteyim ülkemizde her hangi bir salgın yoktur. Çekirge salgınları milyarlarca çekirgenin bir araya gelmesiyle olur. Şu anda böyle bir durum yoktur. Benim tahminim; şu ana kadar seyreden çekirge popülasyonunu takip ettiğim kadarıyla gelecekte herhangi bir çekirge salgını olmayacağı yönündedir. Fakat tarihte ülkemizde bazı bölgelerde çekirge salgını yaşanmıştır. Bu nedenle takibi elden bırakmamak gerekmektedir. Tarım ve Orman bakanlığı bu konuda üzerine düşeni yapmaktadır. Endişe edecek bir durum gözükmemektedir." Evlerde görülen çekirgelerin genellikle ışık, sıcaklık, kuraklık, rüzgâr ve besin kaynakları gibi çevresel nedenlerle içeri girdiğini aktaran Saruhan, çekirgelerin evlerde yuva kurmadığını, çoğalmadığını ve eşyalara zarar vermediğini kaydetti. Saruhan, vatandaşların eve giren çekirgeleri öldürmek yerine kapı veya pencereleri açarak dışarı çıkarmalarını, gerekirse bir kap yardımıyla yakalayıp doğaya bırakmalarını önerdi. ■ İHA